

Rozhovor – Marion – Silvia Diener

1) Marion, v Estónsku si predsedníčkou klubu, ktorý zastrešuje taktiež plemeno pyrenejský horský pes. Mohla by si nám klub predstaviť?

Náš chovateľský klub bol založený v marci 2007. Keďže zastrešuje francúzske plemená využívané na pasenie či stráženie dobytku a stád, jeho názov by sme mohli preložiť ako *Estónsky klub francúzskych pastierskych plemien*.

V súčasnosti zastrešujeme šesť plemien, a to pyrenejský horský pes, beauceron, briard, oba typy pyrenejských ovčiakov a pikardský ovčiak, avšak v roku 2007, keď bol klub založený, sme zastrešovali iba tri plemená: pyrenejský horský pes, briard a beauceron. V čele klubu stojím od jeho založenia a snažím sa, aby vzrástol záujem o nami zastrešované plemená v Estónsku a ako vieme takáto činnosť je náročná najmä na čas.

2) Koľko výstav organizuje estónsky klub ročne? Pozývate na ne špecialistov z Francúzska?

Počas roka organizujeme jednu špeciálnu výstavu a snažíme sa pozývať rozhodcov špecialistov, čo je však veľmi ťažké vzhľadom na to, že zastrešujeme až šesť plemien. Našu prvú klubovku posudzoval p. Alain Pécoult (Francúzsko), druhú výstavu p. Sue Hewart-Chambers z Veľkej Británie. Tento rok organizujeme výstavu, na ktorej budú posudzovať dvaja rozhodcovia – p. Renate Chiodi (Holandsko) posúdi plemená pyrenejský horský pes a briard a estónska rozhodkyňa p. Linda Jurgens posúdi ostatné plemená.

3) Aké sú chovné podmienky vo vašom klube?

Jedinou podmienkou je vyšetrenie jedinca na dyspláziu bedrových a lakťových kĺbov, avšak jeho výsledok nemá vplyv na chovnosť.

4) Aby si nám priblížila situáciu v Estónsku, koľko je v súčasnosti u vás registrovaných pyrenejských horských psov? Možno toto plemeno považovať za populárne vo Vašej krajine?

V Estónsku máme v súčasnosti registrovaných 45 pyrenejských horských psov a iba dve chovateľské stanice – Echo de Chien a Braveheart Pyrs. Je vždy príjemné stretnúť ľudí, ktorí sa zaujímajú o PHP, avšak nemyslím si, že toto plemeno možno u nás považovať za populárne. Väčšina

šteniat z Estónska bolo importovaných do iných krajín ako Veľká Británia, Rusko, Fínsko, Švédsko, Holandsko, Lotyšsko a Grécko. Keďže chovateľská základňa je tak malá, je veľmi jednoduché sledovať, ako sa plemeno u nás vyvíja. V Estónsku boli odchované iba 4 vrhy PHP, prvý v roku 2009 chovateľskou stanicou Braveheart Pyrs. Naša Kynologická únia vedie on-line databázu (<http://register.kennelliit.ee/reg/index.php>), kde je možné sledovať výsledky výstav a zdravotných vyšetrení, ďalej je tu možné nájsť aké šampionáty získal daný jedinec a samozrejme rodokmene.

5) Si chovateľkou pyrenejských horských psov, odkedy sa aktívne venuješ chovu? Koľko PHP v súčasnosti vlastníš? Aká je tvoja chovateľská stratégia?

Moja chovateľská stanica s názvom Echo de'Chien bola zaregistrovaná v roku 2006. V súčasnosti vlastním 3 PHP, feny Ch.Lumienkelin Amatsoni a Ch.Echo de'Chien Bellatrix a mladého psa Echo de'Chien Conrad. Základom môjho chovu boli feny Ch. Lumienkelin Amatsoni (vrh A) a Ch.Gabriella Mia la Joie Blanche (vrh B a C). Moja chovateľská stratégia je odchovávať

hlavne zdravé jedince podľa platného štandardu FCI. Obe spomínané feny na ktorých som založila môj chov sa vyznačujú výborným pohybom, správnou kostrou, srst'ou a eleganciou. Obe sú multišampiónkami a medzinárodnými šampiónkami krásy. Som taktiež veľmi hrdá na moju fenu Echo de'Chien Bellatrix, ktorá získala titul C.I.B. už vo veku dva roky a štyri mesiace.

6) Ako podľa tvojho názoru vyzerá pravý PHP?

Keď sa zamyslím nad ideálom PHP, jedná sa o veľkého elegantného psa, vznešeného vzhľadu s jemným výrazom a perfektnou kostrou. Jeho pohyb je pevný, plný sily, pričom jeho chvost v pohybe vytvára perfektné koleso. Osobne preferujem PHP so znakmi, pričom sa mi najviac páči sfarbenie *Arrouye*.

7) Myslíš si, že medzi PHP v Škandinávii a vo zvyšku Európy sú nejaké rozdiely?

V skutočnosti ani nie. Do Škandinávie bolo importované pomerne veľké množstvo jedincov, ktorí boli využití v chove. Za posledných 3 až 5 rokov tu bolo uskutočnených mnoho kvalitných spojení a som presvedčená, že o psoch pochádzajúcich z týchto vrhov budeme ešte veľa počuť. Myslím si, že vo svete pôsobí množstvo výborných chovateľov, ktorí pracujú v prospech plemena. Keďže v dnešnej dobe nie je problém importovať psa z ktorejkoľvek krajiny a zároveň ho vystavovať

v ktorejkoľvek krajine, možno konštatovať, že u PHP existuje relatívne jednotný typ, nie ako pri iných plemenách, kde by mohol byť európsky a americký typ pokojne zapísaný ako iné plemeno.

8) V predchádzajúcej odpovedi si spomenula importované psy, čo sa týka importov, predstavujú isté riziko?

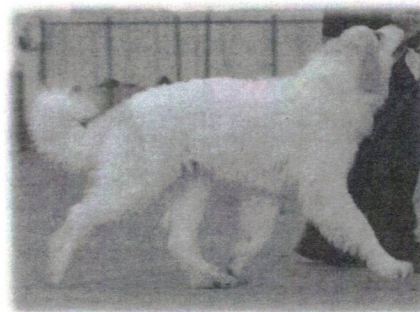
Riziko je tu vždy prítomné a je úplne jedno od koho si nový majiteľ zaobstará šteniatko. Žiadny chovateľ nemôže garantovať zdravie a ani zisk titulov šampióna u šteňaťa aj napriek tomu, že pochádza zo spojenia zdravých multišampiónov. Samozrejme je rozumné, aby sme mali dobrý prehľad o jednotlivých líniách.

Echo de Chien Avangard King

9) Aký je tvoj názor na príbuzenskú plemenitbu?

Ja osobne sa snažím príbuzenskej plemenitbe vyhýbať ako sa len dá, avšak verím, že v istých prípadoch je potrebná k dosiahnutiu istých cieľov. O tejto tematike ako aj o syndróme *populárneho krycieho psa* som prečítala mnoho článkov a môj názor je vyhranený. Pokiaľ využijeme príbuzenskú plemenitbu nesmie byť príliš úzka a častá.

Echo de Chien Benjamin, 5 mesíců

10) Téma PHP a dysplazia bedrového kĺbu...

Podľa môjho názoru dysplazia nepredstavuje problém u PHP, keďže 80 až 90% vyšetrených jedincov dysplaziou netrpí. Teraz je rad na chovateľoch, aby tento stav udržali aj do budúcnosti.

11) S rozhodcami špecialistami na PHP

zvykneme často preberať tému *arroundera*, aká je situácia

v Škandinávii? Prihliada sa na tento faktor pri posudzovaní? Aké sú tvoje osobné skúsenosti z výstav?

Všetko závisí na samotnom posudzovateľovi. Sú rozhodcovia, ktorí „strhávajú body“, pokiaľ pes v pohybe nezatočí chvost do typického tvaru. Existujú však aj rozhodcovia, ktorí vedia, že *arroundera* sa u PHP vytvorí, pokiaľ je pes v pozore a existuje množstvo psov príliš často vystavovaných, ktorí sú

jednoducho leniví na to, aby v pohybe zdvihli chvost. jedna z mojich fien v kruhu nikdy nezatočila chvost, no i napriek tomu jej to nezabránilo získať množstvo titulov, medzi ktorými bol dokonca titul Európsky víťaz 2008.

12) Mnohí chovatelia konštatujú, že PHP už nie je to, čím býval. Súhlasíš s týmto tvrdením?

Keďže som nemala možnosť nahliadnuť do ich odpovedí, neviem, čo majú konkrétne na mysli. Jedná sa o povahu, pohyb či stavbu tela? O histórii PHP som prečítala množstvo kníh a zhladla dostatok obrazového materiálu a keď porovnám tieto obrázky so súčasnými PHP, môžem konštatovať, že predtým mali PHP viac znakov a hlavne silnejšiu kosť, no i napriek tomu im nechýbala elegancia.

13) Keďže ku Škandinávii máš naozaj blízko, mohla by si čitateľom priblížiť osobnosť, akou p. Elina Haapaniemi nepochybné je.

Gabriella Mia La Joie Blanche

Elina Haapaniemi je pre mňa ozajstnou špecialistkou na PHP a vždy využijem možnosť vystaviť moje psy, pokiaľ posudzuje. V minulosti sa venovala chovu PHP vo svojej CHS Aspenella. Pokiaľ bude táto rozhodkyňa posudzovať vo vašej krajine, odporúčam čitateľom, aby svoje psy na výstavu prihlásili. E. Haapaniemi je známa predovšetkým svojimi dlhými a zaujímavými posudkami.

14) Čo by si na záver rozhovoru rada odkázala resp. zaželala členom KPP?

V prvom rade by som sa veľmi rada poďakovala výboru KPP, že mi umožnil takýmto spôsobom prezentovať estónsky klub a že uskutočnil so mnou rozhovor. Je úžasné, že váš klub je aktívny a že vydávané klubový spravodaj, viem si predstaviť, koľko je za tým práce. Všetci by sme mali byť šťastní, že existuje tak úžasné plemeno ako PHP, a preto by sme sa mali starať o jeho zachovanie pre budúce generácie.

Členom klubu by som rada zaželala úspešný rok a mnoho krásnych chvíľ strávených v spoločnosti psov. Dúfam, že sa niekedy zúčastníte výstavy v Estónsku!

Překlad: Mgr. Peter Kapusta